Archifdy Sir Gâr
Polisi Gwirfoddolwyr
2022 - 2026

Datganiad o Fwriad
Ein hamcan yw nodi, casglu a chadw dogfennau hanesyddol sy'n ymwneud a Sir Gâr a sicrhau eu bod ar gael i unrhyw un sy'n dymuno eu defnyddio.

Rydym hefyd yn ymrwymedig i godi ymwybyddiaeth o'n gwaith ac i ddangos i bob aelod o'r gymuned y gwahanol ffyrdd o ddefnyddio archifau a chofnodion.

Datganiad Polisi
Mae Archifau Sir Gaerfyrddin yn gwerthfawrogi'r cyfraniad y gall gwirfoddolwyr ei wneud i'w waith. Gall gwirfoddolwyr ddod â sgiliau a phrofiad amhrisiadwy i brosiect, gan ennill profiad ar yr un pryd sy'n gwella a datblygu eu potensial a'r cyfleoedd fydd ar gael iddynt i'r dyfodol.

Dyluniwyd y polisi hwn i roi sylw i leoliadau gwirfoddol o bob math, gan gynnwys myfyrwyr profiad gwaith o ysgolion a cholegau, hyfforddeion gwasanaethau gwybodaeth a gwirfoddolwyr eraill.

Ei ddiben yw sicrhau bod Archifau Sir Gaerfyrddin yn dilyn arferion da pob tro y mae'n delio â'i wirfoddolwyr. Yn benodol, mae'r polisi hwn yn cydnabod yn ffurfiol bwysigrwydd gwirfoddolwyr ac yn sicrhau y gellir cwrdd â'r amcanion a ganlyn

- Bod gwirfoddolwyr yn cymryd rhan mewn gweithgareddau priodol a'u bod wedi cael eu dewis trwy ddilyn gweithdrefn addas sy'n cynnwys gofyn am eirda a hefyd, pan fo'n briodol, wiriadau gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd
- Bod gwirfoddolwyr yn teimlo bod croeso iddynt a gwerthfawrogiad o'u gwaith a bod ein gwasanaeth yn trefnu sesiwn gynefino berthnasol ar eu cyfer
- Bod gwirfoddolwyr yn medru gwneud cymaint o gyfraniad â phosib trwy i'r gwasanaeth roi hyfforddiant a chefnogaeth briodol iddynt

Diffiniad
Gwirfoddolwyr ydi pobl sy'n gwneud gwaith gwirfoddol ar ran Archifau Sir Gaerfyrddin o ddewis, heb unrhyw gontract cyflogaeth a heb ddisgwyl cydnabyddiaeth ariannol ac sy'n cyfrannu eu hamser, eu hynni a'u sgiliau er budd y Gymuned. Mae Archifau Sir Gaerfyrddin yn cydnabod nad yw gwirfoddolwyr yn cymryd lle'r gweithwyr cyflogedig sydd ganddo a bydd yn trefnu ei waith ar gyfer gwirfoddolwyr mewn ffordd effeithiol a sensitif er budd pawb.

Cyfle cyfartal
Mae Cyngor Sir Gaerfyrddin yn trin pawb gyda'r un parch, sylw ac ystyriaeth ac mae'n cydnabod y cyfraniad gwerthfawr a wneir i Sir Gaerfyrddin gan bob unigolyn. Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i gydraddoldeb ac amrywiaeth wrth ddarparu gwasanaethau ac fel cyflogwr mawr, ac i ddileu gwahaniaethu annheg ac anghyfreithlon yn ein holl bolisïau, gweithdrefnau ac arferion. Bydd disgwyl i wirfoddolwyr dderbyn a dilyn yr egwyddorion hyn.

Dewis a Recriwtio
Nod Archifau Sir Gaerfyrddin yw recriwtio gwirfoddolwyr o bob rhan o'r gymuned a chanddynt ystod eang o sgiliau, profiadau bywyd a gwybodaeth.

Bydd gwirfoddolwyr yn cael eu recriwtio drwy gynnwys hysbysebion mewn taflenni, cylchlythyrau, ac ar y wefan gorfforaethol. Gellir recriwtio hefyd trwy gysylltu'n anffurfiol gyda'r gymuned defnyddwyr.

Bydd darpar wirfoddolwyr yn cael eu cyfweld i drafod eu sgiliau, eu rolau a'u disgwyliadau.

Iechyd a Diogelwch
Mae gan y Cyngor gyfrifoldeb am iechyd a diogelwch ei wirfoddolwyr. Darperir sesiwn gynefino lawn ar faterion iechyd a diogelwch i'r holl wirfoddolwyr ar ddechrau eu lleoliad. Dylai gwirfoddolwyr ddilyn polisïau a gweithdrefnau iechyd a diogelwch y Cyngor bob amser. Bydd Archifau Sir Gaerfyrddinyn rhoi hyfforddiant ac atborth digonol i gefnogi ein polisi iechyd a diogelwch – arddangosir copi o'r polisi ar y cabinet wrth ymyl gorsafoedd gwaith y gwirfoddolwyr.

Darperir dillad neu offer arbenigol lle bo angen.

Darperir hyfforddiant codi a chario pan fo angen, ond, ar y cyfan, ni fydd gwirfoddolwyr yn codi pethau trwm nac yn gweithio o uchder. Rhaid i wirfoddolwyr roi gwybod ar unwaith i aelod o staff am bob damwain.

Goruchwylio a Chefnogi
Mae Archifau Sir Gaerfyrddinwedi ymrwymo i ddatblygu gwybodaeth, sgiliau ac effeithiolrwydd ei wirfoddolwyr. Cyflawnir hyn drwy ddarparu:

- hyfforddiant a datblygiad priodol
- gwaith ystyrlon sy'n cwrdd â blaenoriaethau'r gwasanaeth
- goruchwyliaeth effeithiol
- cydnabod gwaith a gwblhawyd
- targedau clir, blaenoriaethau a safonau priodol ar gyfer y gwaith a bennwyd

Bydd gan wirfoddolwyr hawl i dderbyn geirda gan y Gwasanaeth Archifau. Mae hyn yn amodol ar fod gwirfoddolwyr wedi gwneud o leiaf 30 awr o waith gwirfoddol o safon foddhaol tra'n gweithio'n uniongyrchol ar ran y gwasanaeth.

Yswiriant
Bydd gwirfoddolwyr wedi eu hindemnio yn erbyn hawliadau trydydd parti o dan Yswiriant Atebolrwydd Cyhoeddus y Cyngor wrth gyflawni eu dyletswyddau.

Cyfrinachedd
Bydd yn ofynnol i wirfoddolwyr lofnodi cytundeb cyfrinachedd.

Manylion troseddau
Bydd yn ofynnol i'r holl wirfoddolwyr ddatgelu unrhyw euogfarnau troseddol (gan gynnwys euogfarnau sydd wedi darfod) wrth lenwi ffurflen gais.

Gweithdrefn Gwyno
Dylai gwirfoddolwyr godi unrhyw bryderon neu broblemau gyda'u goruchwyliwr uniongyrchol.

Treuliau
Cynigir ad-dalu costau teithio rhesymol gwirfoddolwyr o'u cartref i'r man gwaith. Y lwfans a delir i'r rheini sy'n defnyddio eu cludiant eu hunain yw 18c y filltir. Rhaid i'r holl dreuliau fod wedi eu cytuno ymlaen llaw gyda'r goruchwyliwr.

Adolygu
Ysgrifennwyd y polisi hwn ym mis Rhagfyr 2022. Bydd yn cael ei adolygu yn 2026, neu'n gynharach os bydd angen gwneud hynny.